

VERSLAG VAN HET PEER-LEERBEZOEK AAN DE OPLEIDING LOGOPEDISCHE EN AUDIOLOGISCHE WETENSCHAPPEN

Verslag voorgelegd aan het voltallige peer-leerteam en besproken op het Onderwijskwaliteitsbureau (dd. 21.06.2019).
Verslaggeving opgesteld aan de hand van de criteria vooropgesteld in het document "Kwaliteitsvol onderwijs aan de UGent".

Directie Onderwijsaanlegenheden
Afdeling Onderwijskwaliteitszorg

E janis.vanacker@ugent.be
T +32 9 331 00 57

Campus UFO
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent

www.ugent.be

INHOUDSOPGAVE

TECHNISCHE FICHE

KWALITEITSVOL ONDERWIJS AAN DE UGENT

1. **Multiperspectivisme en Durf denken**
2. **Onderwijs gebaseerd op excellent onderzoek**
3. **Talentontwikkeling van studenten en lesgevers**
4. **Betrokkenheid van stakeholders**
5. **Internationalisering**
6. **Opleidingskwaliteit**
 - 6.1. Visie en leerresultaten
 - 6.2. Programma en constructive alignment
 - 6.3. Toetsing en eindniveau
 - 6.4. Processen voor permanente kwaliteitszorg
 - 6.5. Communicatie en informatie

Technische Fiche

LOGOPEDISCHE EN AUDIOLOGISCHE WETENSCHAPPEN	
Graad en kwalificatie	Bachelor of Science in de Logopedische en Audiologische Wetenschappen Master of Science in de Logopedische en Audiologische Wetenschappen
Aard opleiding	bachelor + master
Studieomvang	Ba/Ma: 180+120 studiepunten
Studiegebied(en)	Logopedie, Audiologie
Faculteit	Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
Vakgroep(en)	Revalidatiewetenschappen
Afstudeerrichtingen	Logopedie - Audiologie
Stage	Ba3, Ma1, Ma2
Aantal diploma's	Aantal diploma's afgeleverd in de afgelopen drie academiejaren (bron: UGI): 62 (8 Audio – 54 Logo) in 2017-18; 71 (24 Audio – 47 Logo) in 2016-17; 79 (20 Audio – 59 Logo) in 2015-2016
Onderwijstaal	Nederlands
Oprichting	
Invoer BA-MA	progressief sinds 2004-2005
Aanbod in Vlaanderen	UGent, KUL
Datum PLB	1 april 2019

1. DURF DENKEN EN MULTIPERSPECTIVISME

Kritische zin, perspectiefwisseling, openheid, pluralisme en tolerantie naar afwijkende gezichtspunten staan centraal in het onderwijs.

Motivering:

De opleiding draagt multiperspectivisme, perspectiefwisseling en actief pluralisme hoog in het vaandel. Deze aspecten worden expliciet vermeld in de **opleidingsmissie** en komen in verschillende domeinen tot uiting:

- **Multiperspectivisme** is als **attitude** opgenomen in de **rollen** die de student zich eigen maakt doorheen het opleidingstraject: daarbij is het o.a. de bedoeling dat de student zich ontwikkelt tot een 'maatschappelijke gezondheidswerker met (inter)nationale, interculturele en multiperspectivistische attitudes'. Aan elke rol zijn domeinspecifieke leerresultaten en opleidingscompetenties verbonden.
- De opleiding zet expliciet in op het **thema 'diversiteit'**. Eens afgestudeerd komen logopedisten en audiologen vaak terecht in een professionele context die zich kenmerkt door een diverse patiëntenpopulatie. De studenten met wie het team sprak, vinden dat zij tijdens het studietraject goed worden voorbereid op dit gegeven. Studenten melden dat het thema 'diversiteit' aan bod komt in verschillende vakken (bv. het vak communicatievaardigheden) en dat er tevens specifieke **gastcolleges rond diversiteit in de praktijk** worden georganiseerd. Het team beschouwt dit als een goede praktijk.
 - Volgens de aanwezige alumni is er een duidelijke evolutie merkbaar binnen de opleiding gezien dit aspect vroeger minder aan bod kwam. De alumni vinden het een zeer positieve zaak dat studenten hieromtrent meer bagage meekrijgen: zij ervaren de toenemende diversiteit in de patiëntenpopulatie in de praktijk.
 - De aandacht voor diversiteit is tevens weerspiegeld in de onderwerpen die aan bod komen tijdens het **jaarlijkse symposium** van de opleiding: zo stond de editie van 2018 in het teken van 'meertaligheid' en de impact hiervan op logopedische diagnostiek en behandeling.
- De opleiding hecht een groot belang aan het ontwikkelen van vaardigheden die gericht zijn op perspectiefwisseling, het **denken vanuit verschillende invalshoeken en disciplines**.
 - Studenten worden op zo'n wijze gevormd dat zij binnen een multidisciplinair team vanuit de kennis van de oorzaken/ pathologie samen met artsen en professionals uit andere disciplines kunnen 'meedenken'. De vakken 'Gerontologie en Geriatrie', 'Medische genetica', '(Kinder)psychiatrie' zijn voorbeelden van opleidingsonderdelen die gericht zijn op deze brede kennisverwerving. Het kunnen meedenken vanuit verschillende perspectieven zal ook aan bod komen bij het geïntegreerd toetsen: daarbij zal een casus dienen te worden uitgewerkt en zullen lesgevers uit verschillende disciplines aanwezig zijn om het resultaat te evalueren.
 - De opleiding sluit zich aan bij het **facultaire project** rond 'interprofessioneel handelen' waarbij het de bedoeling is om een opleidingsoverschrijdende module rond **'interprofessioneel handelen'** uit te werken. Deze module zal tegemoet komen aan het wegvallen van de vroegere interdis-oefeningen. De opleidingsverantwoordelijken signaleren dat 'diversiteit' en 'actief pluralisme' tevens aan bod zullen komen in deze nieuwe opleidingsoverschrijdende module.
 - De lesgevers met wie het team sprak, geven aan dat ook het **diverse docententeam** ervoor zorgt dat verschillende perspectieven binnenkomen in het opleidingstraject. Zo is de docent Fysica van opleiding bio-ingenieur en geeft zij ook les aan de opleiding Biomedische wetenschappen. De docent is lid van zowel de OC Logopedische en Audiologische Wetenschappen, als van de OC Biomedische wetenschappen. De docent communicatievaardigheden geeft ook les in de opleidingen Kinesitherapie en Tandheelkunde. Vanuit de eigen basisopleiding en vanuit de blik op andere opleidingen brengen deze docenten zaken aan in de opleiding Logopedie en Audiologie.
 - Er worden **gastprofessoren van buiten de UGent** ingezet om les te geven over die expertises die niet of onvoldoende aanwezig zijn in het docententeam.
- Tijdens het opleidingstraject worden studenten gestimuleerd om creatieve oplossingen te zoeken. Het creatief denken wordt gestimuleerd in de projecten die studenten uitwerken.

Het team waardeert de acties die de opleiding reeds heeft opgezet en nog plant uit te voeren in het kader van 'multiperspectivisme' en 'kritisch denken' zeer sterk. Voor het team kan deze dimensie zeker als in orde beschouwd worden.

2. ONDERWIJS GEBASEERD OP EXCELLENT ONDERZOEK

Het onderwijs is gebaseerd op excellent onderzoek en recente wetenschappelijke inzichten in het vakgebied.

Motivering:

De opleiding formuleert een heldere visie op onderzoeksgebaseerd onderwijs en op de rol die de student zelf dient te leren vervullen als 'zelfstandige creatieve onderzoeker'. De opleiding streeft steeds naar een optimale wisselwerking tussen gezondheidszorg, onderzoek en onderwijs.

Volgende aspecten worden door het team als positief beschouwd:

- Het curriculum van de bachelor en de master omvat een duidelijke **leerlijn 'onderzoek'** waarbij onderzoeksvaardigheden gradueel worden aangeleerd.
- De studenten met wie het team sprak, **appreciëren de brede wetenschappelijke basiskennis** die zij verwerven.
- De aanwezige studenten geven aan dat het **onderzoek van de lesgevers aan bod komt tijdens de lessen**. Docenten verwijzen naar het eigen onderzoek en naar artikels die ze publiceerden. Vanuit de alumni wordt opgemerkt dat studenten nu les volgen bij een bredere groep docenten dan vroeger het geval was en dat zij op deze manier vanuit een breder perspectief een blik verwerven op het lopend onderzoek.
- De externe expert las 5 masterproeven (3 Audiologie, 2 Logopedie): de **masterproeven zijn internationaal aan de maat en zijn van een hoge kwaliteit**. De lesgevers signaleren dat zij in het kader van de masterproeven zoveel mogelijk onderzoek laten uitvoeren in afstemming met de lopende onderzoeklijnen. Het is niet de bedoeling dat studenten onderzoekswerk verrichten dat daarna nooit meer aan bod komt. Volgens de lesgevers blijken de meeste studenten over een goede onderzoeksattitude te beschikken.
- Zowel uit het portfolio, als uit de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken en de lesgevers blijkt de opleiding studenten sterk te **stimuleren om zelf de rol van onderzoeker op te nemen**. Het team beschouwt deze acties als *good practices*.
 - De 'sterkere' studenten worden geïnformeerd over en gestimuleerd tot deelname aan **Honoursprogrammes**, zoals de Quetelet colleges of 'Breaking Frontiers' programma dat gericht is op de 'life sciences'.
 - Vanuit de opleiding wordt ook actief ingezet op **informatieverstrekking over de mogelijkheden m.b.t. een onderzoeksloopbaan**. Er worden tevens 'meet&greet' georganiseerd met onderzoekers.
- De opleiding zet **communicatie-acties over onderzoek(sresultaten)** op waarbij zowel studenten, als externe stakeholders de doelgroep vormen. Zo organiseert de opleiding jaarlijks een symposium voor studenten en het werkveld.
- Tot nu toe werden studenten veel sterker gevormd op het vlak van kwantitatief onderzoek, dan op gebied van kwalitatief onderzoek. De opleidingsverantwoordelijken melden dat het kwantitatief onderzoek een belangrijke pijler blijft, maar dat in de tweejarige master een nieuw opleidingsonderdeel zal worden voorzien dat gericht is op kwalitatieve methoden. Gezien het onderzoekswerk dat studenten verrichten in het kader van de masterproeven vooral kwantitatief is, hoopt de opleiding met dit nieuwe vak ook het **kwalitatieve onderzoek een boost** te geven. Het team waardeert deze evolutie.

De opleiding **formuleert voor zichzelf enkele verbeterpunten op het gebied van onderzoeksgebaseerd onderwijs**. Om tegemoet te komen aan de recente tendensen in het onderzoek, wil de opleiding de studenten (sterker) vormen op gebied van **onderzoeksdatamanagement**. Daarnaast wil de opleiding de **lesgevers sensibiliseren** om de integratie van de eigen **onderzoeksresultaten in het onderwijs nog meer zichtbaar** te maken voor studenten. De opleiding is van mening dat het eigen onderzoek voldoende wordt verwerkt in het onderwijs maar dat dit nog meer mag worden beklemtoond naar de studenten. Het team moedigt de opleiding aan om de vooropgestelde verbeteracties uit te voeren.

3. TALENTONTWIKKELING VAN STUDENTEN EN LESGEVERS

Het onderwijs geeft studenten en lesgevers de kans hun talenten maximaal te ontwikkelen en voorziet hiervoor optimale voorlichting, begeleiding en uitdaging.

Studenten

Motivering:

De opleiding werkte een beleid rond talentontwikkeling voor studenten uit dat zich vertaalt in acties voor, tijdens en na het opleidingstraject. Met haar beleid sluit de opleiding zich aan bij de facultaire visie en de universiteitsbrede onderwijsvisie.

Voor wat betreft talentontwikkeling van studenten waardeert het team de volgende elementen:

- De aanwezige studenten en alumni zijn **tevreden over de studie- en trajectbegeleiding**. Het aanbod aan begeleiding voor Chemie en Fysica wordt als zeer positief beoordeeld. Ook het aanbod aan vakantiecursussen wordt geapprecieerd.
- De aanwezige studenten wijzen op het **nauwe contact** die zij doorgaans hebben **met de lesgevers**. De groep studenten is, in vergelijking met andere opleidingen aan de faculteit, niet zo groot. **Lesgevers** zijn steeds **toegankelijk voor vragen**. Studenten geven aan dat ze in de lessen mee mogen denken en mee reflecteren en waarderen dit.
- De aanwezige studenten geven aan **tevreden te zijn over de feedback** die ze ontvangen tijdens het opleidingstraject. Hoewel bevestigingen vaak uitwijzen dat studenten graag nog meer individuele feedback willen ontvangen en de opleiding dit gegeven als aandachtspunt meeneemt in het portfolio, blijken de aanwezigen zich positief uit te spreken over de feedback die ze krijgen.
- De opleiding zet in op **peertutoring** daarbij tutoren laatstejaars eerstejaarsstudenten op het gebied van spraak- en taalvaardigheden. De eerstejaarsstudenten worden gescreend door masterstudenten: zij ontvangen daarbij een soort kwalitatieve beoordeling over de eigen spraak- en taalvaardigheden. Na de screening stellen de masterstudenten een behandelplan op en voeren dit ook uit. In laatste instantie volgt nog een eindevaluatie. **Peertutoring** is een onderdeel van stage in de tweede master. Studenten organiseren alles zelf en houden een logboek bij van hun activiteiten. De masterstudenten worden beoordeeld door de praktijkassistenten stage, onder supervisie van ZAP. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat dit project zeer succesvol blijkt te zijn: de spraakvaardigheden van eerstejaarsstudenten blijken sterk te verbeteren.
- Het team wijst op **de hoge slaagcijfers in de bacheloropleiding**, in vergelijking met de andere opleidingen aan de faculteit (zonder toelatingsexamen). Volgens de studenten vindt er een belangrijke selectie plaats bij de keuze tussen de hogeschoolopleiding en de universitaire opleiding. Studenten die twijfelen aan hun capaciteiten (m.b.t. wetenschappen bijvoorbeeld) of studenten die een praktischere aanpak verkiezen, opteren voor de hogeschoolopleiding. De opleidingsverantwoordelijken melden dat zij de slaagcijfers hebben geanalyseerd binnen de opleidings specifieke Cel Interne Kwaliteitszorg: de opleidingsverantwoordelijken bevestigen deze verklaring van de studenten. Daarnaast wijzen studenten op het feit dat de opleiding leidt naar een specifiek beroep. De meeste studenten maken een heel bewuste keuze voor dit beroep. Een andere factor die een verklaring biedt is een zekere groepsdruk: binnen de relatief kleine groep studenten stimuleert men elkaar om te presteren.
- Deelname aan **honoursprogrammes** wordt gestimuleerd (zie 2.).

Het team wijst nog op de volgende zaken:

- De aanwezige studenten geven aan dat de **werklast** hoog is. Het team adviseert de opleiding om hier blijvend oog voor te hebben en bij te sturen waar nodig.
- **Studenten Audiologie** zijn tevreden over de manier waarop zij worden voorbereid op **managementgerichte taken**; **studenten Logopedie** melden dat aspecten van ondernemerschap en management aan bod komen maar dat deze niet altijd goed toegespitst zijn op de context van logopedisten. De alumni geven aan dat bepaalde algemene managementgerichte thema's zoals bv. 'hoe personeel motiveren?' voor studenten misschien niet

interessant lijken, maar dat zij de fase waarin zij zich bevinden, nu wel interesse hebben in vorming rond deze zaken en ook het nut ervan duidelijk is. Het team adviseert de opleiding na te gaan hoe managementgerichte vakinhouden eventueel iets meer kunnen toegepast worden op de specifieke context van de logopedische discipline.

Studenten voelen zich vaak onwennig en onvoorbereid om de eerste keer op stage te gaan. De studenten blijken zeer tevreden over de theoretische bagage maar tegelijkertijd willen ze graag iets meer voorbereid zijn om op stage te gaan in de master: de stage in de bachelor legt vooral de nadruk op observatie. De aanwezigen wensen vooral (nog iets) meer praktijkgerichte technieken te hebben geleerd en toegepast voor ze de masterstage aanvangen. Als men bepaalde technieken (zoals bv. een oorafdruk nemen) maar een maal ziet tijdens een practicum, dan bestaat de kans dat men dit op stage niet mag uitvoeren.

Vanuit de opleiding is men zich ervan bewust dat de stap naar de masterstage groot is. Studenten staan soms op stage met een student uit de hogeschool en merken dan dat de begeleiding vanuit de hogeschool intensiever is. Vanuit de opleiding wordt echter steeds met de studenten gecommuniceerd over de stap naar stage. Lesgevers geven aan dat zij hierover communiceren binnen hun vak. Tijdens practica leren studenten b.v. met apparatuur werken maar terzelfdertijd trachten lesgevers ook zaken rond bv. patiëntgericht werken in de praktijk mee. Lesgevers preciseren dat de academische opleiding expliciet meer ruimte geeft aan wetenschappelijke en interdisciplinaire kennis, terwijl de hogeschoolopleiding sterkere klemtonen legt op concrete vaardigheden. Op basis van de stages blijkt dat studenten zich vaak onderschatten: studenten kunnen zich vaak heel snel inwerken. Het team adviseert de opleiding om te (blijven) communiceren met studenten over de zaken die zij meer wensen aan bod te zien komen tijdens de voorbereiding van de stage. Waar mogelijk kan de opleiding deze voorbereiding (via de practica) verfijnen. Tegelijkertijd wijst het team op de bemerking van de aanwezige alumni die aangeven dat een aantal aspecten van de academische vorming (kritisch denken, onderzoeksvaardigheden...) die ze hebben genoten, er tijdens hun loopbaan steeds voor hebben gezorgd dat zij voor nieuwe situaties of complexe problemen oplossingen konden vinden. Het team raadt de opleiding aan om dit gegeven te blijven communiceren naar studenten.

Lesgevers

Motivering:

Het team ontmoet een gemotiveerd docentenkorps. De aanwezige lesgevers geven aan dat de werklast hoog is maar dat de opleiding inspanningen levert om de onderwijstaken zo goed mogelijk te verdelen. Daar waar een specifieke expertise nodig is, wordt een gastprofessor ingezet. Dat is b.v. het geval bij een masterclass rond slikproblemen. Voor het team is duidelijk dat de personeelsinzet (20% Praktijk-assistent (PA) logopedie - 30% PA audiologie Beleidsmedewerker stage: 4 uren/week, normaal 30% maar zorgtraject voor 6 jaren) m.b.t. het coördineren en opvolgen van stages en communicatie met stagementoren veel te laag is. Het is duidelijk dat de medewerker die hiervoor wordt ingezet veel meer werk dient te verrichten dan het voorziene percentage. Vanuit de facultaire vertegenwoordigers wordt aangegeven dat het probleem gekend is, maar dat de middelen er op dit moment niet zijn om dit op te vangen.

4. BETROKKENHEID VAN STAKEHOLDERS

Studenten, lesgevers, alumni en het werkveld zijn actief betrokken bij het onderwijs, en nemen deel aan beleid en evaluatie.

Motivering:

Studenten

Het team onthoudt de volgende elementen m.b.t. de betrokkenheid van studenten:

- Studenten geven aan dat de **afstand tussen lesgevers, curriculummanager en studenten heel klein** is. Studenten kunnen zeer gemakkelijk problemen aankaarten o.a. via een spreekuur. De aanwezigen blijken zeer tevreden over de manier waarop studenten bij het onderwijs(beleid) worden betrokken.

- De aanwezige studenten geven aan dat er voor wat betreft communicatie met de opleiding minder gewerkt wordt via de studentenraad STULA. De opleiding werkt met jaarverantwoordelijken die liever rechtstreeks lesgevers of opleidingsverantwoordelijken aanspreken: deze aanpak werkt vlot. Er blijkt momenteel geen vertegenwoordiging van Logopedie en Audiologie-studenten te zijn in de facultaire studentenvereniging STUGG omwille van het afstuderen van de vorige vertegenwoordiger. Via een oproep wordt gezocht naar nieuwe vertegenwoordigers.

Lesgevers

Het team waardeert de manier waarop de opleiding erin slaagt om alle medewerkers te betrekken bij het onderwijs(beleid)

- **Medewerkers uit alle personeelscategorieën (ZAP, AAP en ATP) worden zeer nauw betrokken** bij het onderwijs. Opleidingsverantwoordelijken geven aan dat dit nodig is om de werkbelasting te bewaken en te spreiden zodat onderzoekstaken kunnen worden afgewerkt. Zowel docenten, assistenten als ATP-medewerkers nemen deel aan onderwijsgerichte werkgroepen. Eén maal per semester wordt een **opleidingsvergadering** georganiseerd waarbij alle medewerkers worden geïnformeerd m.b.t. het onderwijs. Het is een heel **normaal gegeven onder alle betrokkenen 'om allemaal een stukje onderwijs' te dragen**. Het team beschouwt dit als een goede praktijk.
- Naast **beleidsmatige werkgroepen** organiseert de opleiding **leerlijnoverleg of docentenoverleg per leerlijn**: daarbij stemmen lesgevers onderling af over lesinhouden binnen een leerlijn.

Alumni en werkveld

- De opleiding heeft een **alumnivereniging, GALA**, die goed georganiseerd is.
- Jaarlijks organiseert de opleiding een **symposium** voor zowel interne als externe stakeholders.
- De opleiding **overlegt regelmatig met het werkveld**, o.a. via overleg met de stagementoren en met de beroepsvereniging.
- In de opleidingsspecifieke **Cel Interne Kwaliteitszorg zetelen vertegenwoordigers van het werkveld**. De opleiding merkte echter dat deze vertegenwoordigers niet altijd aanwezig kunnen zijn op de overlegmomenten. Gezien op basis van de opkomst met deze stakeholders geen langetermijnvisie kan worden opgebouwd, wil de opleiding een aparte **werkveldcommissie** opstarten.

5. INTERNATIONALISERING

Het onderwijs geeft studenten maximale kansen om internationale/interculturele competenties te verwerven. Daartoe wordt sterk ingezet op internationaliseringsprojecten, optimale studenten- en personeelsmobiliteit, Internationalisation@Home en virtuele mobiliteit.

Motivering:

De opleiding zet bijzonder sterk in op internationalisering: om alle studenten de kans te geven internationale en interculturele competenties te kunnen ontwikkelen voorziet de opleiding een **zeer breed aanbod aan uitwisselingen en activiteiten**. Het internationaliseringsbeleid van de opleiding kan als *good practice* worden beschouwd.

Volgende aspecten m.b.t. internationalisering worden door het team als positief beoordeeld:

- De opleiding zet sterk in op **communicatieversterking i.v.m. internationalisering**. Zo worden informatiebundels (bv. infobundel voor inkomende studenten, vademecum internationalisering voor uitgaande studenten) voorzien en infosessies georganiseerd. Studenten die op uitwisselingen zijn geweest, geven een 'pecha kucha' presentatie over hun ervaringen aan medestudenten uit de tweede bachelor.
- De opleiding beschikt over een opleidingsspecifieke **werkgroep internationalisering** die maandelijks overlegt om de zaken m.b.t. internationalisering op te volgen.
- De **studenten en alumni met wie het team sprak**, en die op uitwisseling waren geweest, geven aan **zeer tevreden** te zijn over deze ervaring. Studenten geven aan geen grote praktische problemen te hebben

ondervonden. De aanwezigen signaleren dat de opleiding de studenten sterk stimuleert om op uitwisseling te gaan.

- Binnen het opleidingstraject werd **een leerlijn 'internationalisering'** uitgewerkt waarbij zowel in de bachelor als in de master mogelijkheden worden aangeboden. In de vernieuwde master zullen studenten een **internationaal portfolio** aanleggen rond de activiteiten die zij hebben gedaan. Aan het einde van het internationaliseringstraject in de master wordt ook een reflectie verwacht waarin ze in een verslag aangeven hoe de activiteiten hun kijk beïnvloed heeft.
- De opleiding zorgt voor **een breed aanbod**: zo is het mogelijk om vakken te volgen in het buitenland, of de masterproef uitwerken in het buitenland, maar het is evenzeer een optie om **stage te lopen buiten Vlaanderen**, bv. in Wallonië of Nederland. Er zijn **uitwisselingsmogelijkheden in het Noordelijk halfmond en in het Zuiden**. Voor wie niet naar het buitenland kan, zijn activiteiten m.b.t. 'community service learning' mogelijk.
- De opleiding zet middelen die haar worden toegekend vanuit de FCI in om de **verblijfskosten van minder begoeede studenten gedeeltelijk te financieren**.

De **docenten** van de opleiding zijn internationaal actief binnen verschillende netwerken. Deze internationale activiteiten kaderen vooral binnen onderzoek.

De opleiding detecteert zelf nog verbeterpunten: zo wil de opleiding in de toekomst o.a. inzetten op virtuele mobiliteit en op het versterken van inkomende studentenmobiliteit.

6. OPLEIDINGSKWALITEIT

6.1. Visie en leerresultaten

De opleiding heeft een duidelijke visie, leerresultaten die nationaal en internationaal relevant en afgetoetst zijn, en voldoen qua niveau, inhoud en oriëntatie.

Motivering:

Het opleidingsprogramma biedt de mogelijkheid om te kiezen voor een vorming tot Logopedist of Audioloog. De opleiding kiest ervoor om te vertrekken vanuit een **gemeenschappelijke eerste bachelor** waarbij, naast basiswetenschappelijke kennis zowel 'basisbegrippen Logopedie' als 'basisbegrippen Audiologie' aan bod komen. In de tweede en de derde bachelor stijgt het aandeel 'Logopedie' en 'Audiologie' (24 ECTS in Ba2; 32 ECTS in Ba3): vanaf tweede bachelor tot tweede master worden **twee aparte afstudeerrichtingen ingericht die elk verbonden zijn met een (inter)nationaal beroepsprofiel**.

Het team waardeert de volgende aspecten op vlak van visie:

- De opleiding formuleert een **heldere en consistente missie en visie** die vertrekken vanuit een **duidelijk beeld op de academisch gevormde Logopedist/Audioloog**. De grondige wetenschappelijke basiskennis, de nadruk op multidisciplinariteit, op evidence-based werken, op het ontwikkelen van sterke onderzoeksvaardigheden vormen allen aspecten die het academische profiel duidelijk onderscheiden van het profiel van de professionele bachelor. De opleiding onderscheidt een aantal rollen ('kennisverwerver'; 'onderzoeker'; 'professional'; 'gezondheidswerker' enz.) waaraan de domeinspecifieke leerresultaten en de opleidingscompetenties (OLR's) systematisch worden gekoppeld.
 - De externe expert geeft aan dat de opleidingsvisie op **internationaal** gebied **als voorbeeld** kan dienen: internationale opleidingen – zowel academische opleidingen als professionele bacheloropleidingen – leggen niet altijd zo sterk de nadruk op het leren evidence-based werken.
- De opleidingsverantwoordelijken en lesgevers beklemtonen **het dynamisch karakter van de visie**: de opleiding tracht steeds snel **in te spelen op belangrijke nieuwe (inter)nationale tendensen in het beroep en op het gebied van onderwijs**. Zo zet de opleiding in de laatste jaren bijvoorbeeld sterker dan voorheen in op het thema diversiteit. In de nabije toekomst zal kennisverwerving op het vlak van Research Data Management belangrijk zijn. Bij veranderingen op gebied van de visie reflecteert de opleiding ook telkens over de gevolgen voor de OLR's en de afstemming met de DLR's.

- De verwevenheid tussen **onderwijs, onderzoek en de klinische setting** van het UZ vormt een bijzondere troef: studenten volgen les in exact dezelfde context waarin ook patiënten worden behandeld.
- Het team vindt het een positief gegeven dat de opleiding alle **interne stakeholders** (studenten, ZAP, AAP, curriculummanager) zo nauw mogelijk tracht te betrekken bij reflecties over de opleidingsvisie en het beleid dat eraan gekoppeld wordt. Ook externe stakeholders worden geconsulteerd.
- De opleiding investeert in **benchmarkoefeningen**. Zo werd een benchmark uitgevoerd in het kader van de hervorming van de master. De opleiding plant ook verdere acties op dit gebied zodat alle aspecten van het onderwijs aan een externe internationale blik worden onderworpen.

Het team wijst nog op het probleem dat alumni en studenten signaleren m.b.t. tewerkstelling: de aanwezigen geven aan dat de meeste masters Logopedie en/of Audiologie een loon verdienen op bachelor-niveau. In ziekenhuizen wordt wel rekening gehouden met de specifieke competenties van masters, in privépraktijken kunnen **afgestudeerde masters zelden hun diploma loonmatig verzilveren**. Het gebeurt ook vaak dat **het werkveld professionele bachelors verkiest** boven masters omdat deze als 'goedkopere werknemers' worden beschouwd. Studenten en alumni voelen dit gegeven als zeer oneerlijk aan. De lesgevers met wie het team sprak, kennen deze problematiek. Zij wijzen op het verschil tussen masters en bachelors op klinisch inhoudelijk gebied: professionele bachelors werken vaak op symptomatische wijze aan een problematiek, terwijl masters in staat zijn om vanuit een holistisch beeld en vanuit een diepgaande wetenschappelijke en multidisciplinaire kennis een diagnose te stellen van een probleem. Het team merkt dat de opleidingsverantwoordelijken zich tevens bewust zijn van de problematiek. Gezien de bezorgdheden van studenten en alumni meent het team dat continue communicatie met het werkveld en een (nog) sterkere sensibilisering rond het profiel van de masters nodig zijn.

6.2. Programma en constructive alignment

De opleiding heeft een logisch opgebouwd programma, en een goede afstemming tussen leerresultaten, programma en werkvormen.

Motivering:

Het opleidingsprogramma 'Logopedische en Audiologische wetenschappen' is opgebouwd rond **leerlijnen** die verbonden zijn met de verschillende **rollen** die de opleiding opstelde en die de student doorheen het traject leert te vervullen (zie 6.1.). De opleiding implementeert sinds dit academiejaar de **nieuwe tweejarige masteropleiding**. Wat de educatieve master betreft, blijkt uit het portfolio en uit de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken dat deze master niet wordt geïntegreerd in het tweejarige traject. Studenten zullen de educatieve master wel na de tweejarige master Logopedie en Audiologie kunnen volgen. Om deze keuze te staven verwijst de opleiding naar het aantal stage dat het opleidingstraject wettelijk dient te voorzien om de beroepstitel te kunnen verlenen: 600u van de door de opleiding voorziene 800u is wettelijk verplicht. Bij het vergelijken van verschillende scenario's – zelfs met de reductie van 800u stage naar 600u – zag de opleiding geen mogelijkheid om de educatieve master te integreren in de tweejarige master en tegelijkertijd voldoende uren stage te voorzien opdat studenten de beroepstitel kunnen halen. Studenten kunnen na Ba3 wel aansluiten bij een educatieve master, maar verliezen dan de mogelijkheid om deze beroepstitel te verkrijgen.

Voor wat betreft 'Programma en constructive alignment' vermeldt het team de volgende positieve aspecten:

- De aanwezige alumni vinden het een zeer positieve zaak dat er **meer casuïstiek** wordt voorzien. De aanwezige studenten verwijzen naar de **masterclasses** waar complexe cases aan bod komen en die als echte **meerwaarde** worden ervaren.
 - Volgens de aanwezige studenten dient de opleiding er wel blijvend over te waken dat (al dan niet complexe) casuïstiek ook voldoende aan bod blijft komen in andere opleidingsonderdelen.
- Onder de alumni zijn twee stagementoren: zij vinden dat er **meer verdiepende kennis** aan bod komt dan vroeger in de **discipline-eigen vakken**. Volgens deze alumni beschikken studenten die op stage komen over een diepgaandere logopedische of audiologische kennis. De aanwezige studenten blijken erg tevreden over het **aandeel aan logopedische en audiologische vakken** in het curriculum.

- De aanwezige studenten blijken tot nu toe over het algemeen tevreden over de master die wordt uitgerold. Hier en daar blijken problemen op te duiken, maar de opleiding zamelt via focusgesprekken feedback in bij studenten en zoekt hoe de problemen (bv. rond deadlines) tijdens het volgende academiejaar kunnen worden opgelost.
- De aanwezige studenten blijken over het algemeen tevreden over het **masterproefproces** (bv. communicatie en toekenning onderwerpen). De begeleiding verschilt wel van promotor tot promotor maar algemeen gesproken blijkt men tevreden.

6.3. Toetsing en eindniveau

De opleiding heeft een toetsvisie en toetsbeleid afgestemd op de leerresultaten en het leerproces.

Motivering

Er werd een **toetsvisie** uitgewerkt die aansluit bij de UGent toetsprincipes en waarbij **opleidingsspecifieke** klemtonen worden gelegd: zo hecht de opleiding o.a. een groot belang aan 'authentiek toetsen' waarbij het toetsen zoveel mogelijk gebeurt aan de hand van reële casussen of in reële settings.

Het team waardeert de volgende aspecten op vlak van toetsing:

- Er is een **opleidingsspecifieke toetscommissie** die de toetspraktijk monitort en acties onderneemt met het oog op de systematische verbetering van de toetspraktijk.
- De aanwezige studenten geven aan **tevreden te zijn over de toetsing**. De evaluatiecriteria zijn over het algemeen transparant.
- De opleiding overweegt om een **geïntegreerd klinisch eindexamen** te introduceren: het team moedigt de opleiding aan om hier werk van te maken.
- De opleiding zet in op de toepassing van het '**vier-ogenprincipe**'.
- Zowel uit het portfolio, als uit de aparte zelfevaluatie die de opleiding opstelde, en de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken blijkt dat de opleiding zelf die zaken detecteert waar verbetering wenselijk is en daaraan verbeteracties koppelt. Het is positief dat de opleiding zelf de eigen verbeterpunten detecteert en vooropstelt: zo wil de opleiding de betrokkenheid van de lesgevers bij het verbeteren van de toetspraktijk in de toekomst (nog) versterken en de toetsing van werkstukken, presentaties, papers optimaliseren. Het team stelt vast dat de opleiding **goede processen heeft voorzien om de toetsing te monitoren en te verbeteren** en adviseert de opleiding om op deze manier verder te werken en om de vooropgestelde verbeteracties zeker uit te voeren.

Het team wijst nog op het volgende gegevens:

- De aanwezige studenten vinden dat de **toetsing en feedback bij stage** nog voor **verbetering** vatbaar is. Studenten vinden dat de stagebeoordeling niet altijd even transparant is. Vanuit de opleidingsverantwoordelijken wordt gesignaleerd dat het stagevademeccum waarin de beoordeling van stage wordt uitgelegd, niet altijd (goed) werd gelezen door studenten. Daarom werd recent een **zelftoets** opgesteld die studenten moeten afleggen voor ze aan het stageseminarie kunnen deelnemen. Aanwezige alumnae, die ook stagebegeleider zijn, vinden dat de richtlijnen over scores en de rubric heel duidelijk zijn. De opleidingsverantwoordelijken geven wel aan nog meer te willen investeren in de training van stagementoren. Gezien de opleiding voor de evaluatie van stage sterk vertrouwt op de stagementoren, adviseert het team om hier effectief op in te zetten.

6.4. Processen voor permanente kwaliteitszorg

Er is een cultuur van permanente kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering in de opleiding.

Motivering:

De opleiding beschikt over een sterk uitgebouwd kwaliteitszorgsysteem dat gericht is op de permanente monitoring en verbetering van het onderwijs. De opleidings specifieke processen worden afgestemd op het facultaire en universiteitsbrede kwaliteitszorgbeleid.

Wat permanente kwaliteitszorg betreft, waardeert het team de volgende elementen:

- Zowel uit het portfolio, als uit de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken blijkt dat de opleiding het facultaire beleid als een effectieve meerwaarde ervaart.
- De opleiding beschikt over **verschillende actieve overlegorganen die op intensieve wijze werken rond onderwijskwaliteitszorg**: naast de Cel Interne Kwaliteitszorg, komt kwaliteitsborging tevens aan bod in de OC en in de toetscommissie.
- Binnen de opleiding wordt **leerlijnoverleg** georganiseerd: de lesgevers die het team sprak, geven aan dat er echt inspanningen worden geleverd om de lesgevers samen te krijgen. Tijdens dit wordt er onderling afgestemd over de vakinhouden: dit is het geval voor de discipline-eigen vakken, maar ook voor de andere (bv. basiswetenschappelijke) opleidingsonderdelen (zoals bv. Fysica of Chemie).
- De opleiding organiseert jaarlijks een '**conclaaf**' met de kerndocenten en AAP in een periode waarin weinig lessen plaatsvinden (januari, september): tijdens deze samenkomst wordt de tijd genomen om te reflecteren over belangrijke topics zoals bv. de masterproef, toetsing, enz. De **follow up** van deze reflectiemomenten gebeurt vervolgens **via verschillende werkgroepen**.
- De opleiding hecht een groot belang aan de opvolging van de onderwijs- en opleidingsevaluaties. Zowel vanuit het facultaire niveau, als vanuit de opleiding worden daarnaast nog **extra initiatieven genomen** (bv. **bevragingen** van alumni, bevraging rond monitoraat, bevraging omtrent *peertutoring*, bevraging van stagementoren, **focusgesprekken**...) om stakeholders te bevragen of om feedback te verzamelen.
- De opleiding tracht waar mogelijk rekening te houden met de ingewonnen feedback en tracht ook snel op de bal te spelen. De opleiding rolt dit academiejaar de nieuwe tweejarige master uit en organiseerde reeds focusgesprekken met studenten over een aantal thema's. Zo werd op basis van de input van studenten omtrent de verhouding tussen het aantal credits en de reële werklast besloten om het aantal credits voor de stage in Ma 1 op te trekken naar 14 credits.
- Op basis van het portfolio, de extra zelfevaluatie die de opleiding opstelde en de gesprekken met opleidingsverantwoordelijken en lesgevers blijkt dat de opleiding beschikt over een **sterke zelfsturing** m.b.t. kwaliteitszorg: de opleiding gaat actief aan de slag met de uitgebreide set aan monitoringgegevens, detecteert en formuleert werkpunten en verbeteracties. Op het gebied van **verbeterbeleid** kan de aanpak als **goede praktijk** beschouwd worden.

6.5. Communicatie en informatie

De opleiding deelt optimaal informatie en communiceert met alle betrokkenen.

Motivering:

De opleiding investeert sterk in communicatie met verschillende stakeholders. Het team waardeert de volgende aspecten op dit gebied:

- De opleiding beschikt over een opleidings specifieke **werkgroep communicatie** die de verschillende communicatieprocessen opvolgt.
- De opleiding voorziet verschillende **overlegmomenten** waarbij **lesgevers** en andere medewerkers (stagecoördinator, curriculummanager...) die betrokken zijn bij het onderwijs, afstemmen over onderwijsorganisatie, vakinhouden, enz: zo is er docentenoverleg/ leerlijnoverleg, alsook opleidingsoverleg.

- De opleiding voorziet **communicatie-acties** voor kandidaat-**studenten** en eerstejaarsstudenten (bv. open lessen, introductiedag..). Via specifieke inhoudelijke seminaries en brochures (bv. stagevademecum, masterproefvademecum, brochure voor inkomende studenten...) worden studenten geïnformeerd bij belangrijke (keuze)momenten in het opleidingstraject (masterproef, stage, internationalisering).
- Het **contact met studenten is laagdrempelig**: dit gegeven wordt door de aanwezige studenten gewaardeerd. De opleiding werkt met **jaarverantwoordelijken** die snel bepaalde problemen kunnen signaleren.
- De opleiding voorziet communicatie-acties met **alumni** (via de actieve alumnivereniging GALA) en het **werkveld** (bv. via de jaarlijkse stagementorendag).

Het team formuleert ook nog de volgende aanbevelingen:

- De opleiding zette reeds heel veel communicatie-acties naar verschillende stakeholders op, maar blijkt op sommige terreinen nog zoekende:
 - Een sterkere personeelsinzet bij de opvolging van stage zou een must zijn.
 - Volgens de opleiding blijkt uit bevestigingen van studenten een steeds **sterkere vraag naar meer individuele feedback**. De studenten met wie het team sprak, blijken best tevreden over de feedback die zij tot nu toe ontvingen. Het team adviseert de opleiding om het academische karakter van de opleiding (die inzet op autonomie en zelfsturing van de student) en het verschil in aanpak met de professionele bacheloropleiding te blijven beklemtonen. Tegelijkertijd kan de opleiding nagaan hoe feedback kan verfijnd worden.